

LIGA PROTI
RAKOVINE

**AK POTREBUJETE POMOC,
PODPORU ČI RADU,
KONTAKTUJTE BEZPLATNE
NAŠU ONKOPORADŇU**

0800 11 88 11

Rozpis odborníkov vám je k dispozícii na
www.lpr.sk/onkoporadna

poradna@lpr.sk

Viac informácií o bezplatných programoch Ligy proti rakovine určených
pre onkologických pacientov a ich rodiny môžete nájsť na www.lpr.sk

LIGA PROTI RAKOVINE (LPR) @ligaprotirakovine

© Vydala Liga proti rakovine SR (2023)

Brestová 6
821 02
Bratislava

02/52 92 17 35

lpr@lpr.sk
 www.lpr.sk

Príčiny nádoru semenníka

Skutočná príčina vzniku nádoru semenníka je neznáma. K jeho vývoju môžu prispieť tieto okolnosti:

Nezostúpený semenník. Pred narodením sa semenníky tvoria vo vnútri tela v blízkosti obličiek. Približne mesiac pred pôrodom semenníky zostúpia do mieška, iba u časti novorodencov až v prvom roku života. Za chorobný stav sa označujú tie nezostúpené semenníky, ktoré sa nedostanú do mieška po prvom roku života. V nezostúpenom semenníku sa pozoruje častejší výskyt nádoru.

Niektoré vírusové choroby (zápal príušných žliaz – mumps) môžu spôsobiť zmenšenie semenníkov, v ktorých sa zisťuje zvýšený výskyt nádorov.

**Samovyšetovanie semenníkov
treba robiť každý mesiac od
15. roku života. S každou zistenou
zmenou oboznámte lekára,
najlepšie urológa.**

**Nezostúpený semenník má vyšetriť lekár
– urológ, ktorý do 2. roku života chlapčeka,
ak je to potrebné, odporučí chirurgický
zákrok. O potrebe samovyšetovania
semenníkov informujte aj ostatných
členov rodiny a svojich priateľov.**

CENTRÁ POMOCI LIGY PROTI RAKOVINE

BRATISLAVA

Centrum pomoci Ligy proti rakovine
Brestová 6, 821 02 Bratislava-Ružinov

02/57 20 29 08, 02/52 92 17 35

MARTIN

Centrum pomoci Ligy proti rakovine
Kukučínova 2, 036 01 Martin

043/32 40 487

KOŠICE

Centrum pomoci Ligy proti rakovine
Paulínyho 63, 040 11 Košice

0902 893 299

LIGA PROTI
RAKOVINE

**SAMOVYŠETRENIE
SEMENNÍKOV**

Aj keď sú **nádory semenníkov** zriedkavou chorobou, ich výskyt v poslednej dobe **vzrastá**. V súčasnosti tvoria 1,5 % nádorov u mužov.

Vyskytujú sa v každom veku, najčastejšie medzi 15. až 34. rokom. V tejto vekovej skupine tvoria až tretinu všetkých nádorov. Hoci možno vyliečiť aj pokročilé nádory semenníkov, najlepšie vyhliadky na vyliečenie majú pacienti v počiatočných štádiách choroby.

Príznaky

- » **Zatvrdlina (hrčka) v semenníku.**
- » **Zväčšenie semenníka (aj nebolestivé).**
- » **Tupé a ťahavé bolesti v podbrušku a v slabínach spojené s pocitom „ťažkého semenníka“.**
- » **Bolesti v semenníku.**
- » **Zväčšenie prs na jednej alebo na oboch stranách.**

Ako postupovať

Najlepšia ochrana pred neskorou diagnózou nádorov semenníkov je ich včasné odhalenie pomocou starostlivého a **pravidelného samovyšetovania**.

Semenníky by si mal vyšetrovať každý muž pravidelne každý mesiac, a to od 15. roku života. Najvhodnejší čas je bezprostredne po teplom kúpeli alebo teplej sprche. Ak sú miešok alebo ruky studené, semenníky sa stiahnu k telu, čo sťažuje ich vyšetrenie.

Anatómia orgánov mieška

Miešok obsahuje semenníky, nadsemenníky a začiatočné časti semenovodov.

Semenník je párový orgán, má tvar vajíčka a je priemerne 4 cm dlhý. Nižšie uloženie ľavého semenníka u väčšiny mužov spôsobuje, že ľavá polovica mieška siaha nižšie ako pravá. Semenník má rovnomernú konzistenciu (hutnosť). Jeho povrch je hladký bez hrčiek.

Nadsemenník je orgán esovitého tvaru, ktorý je uložený na zadnej strane semenníka. Začína sa v jeho hornej časti, smerom nadol sa stáča a prechádza do semenovodu. Nadsemenník slúži ako zberná nádoba pre pohlavné bunky.

Semenovod vychádza z nadsemenníka ako 2 až 3 mm hrubá, tvrdá a pohyblivá rúrka. Smer je zo zadnej strany semenníka smerom k slabinám. Pozdĺž semenovodu vedú cievy a nervy.

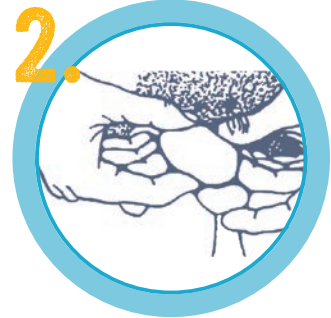

Postup pri samovyšetovaní

Vyšetrenie začnite pohľadom na oblasť slabín a mieška. Ak zbadáte nesúmernosť, môže ísť o chorobu orgánov mieška. Nezapomnite však, že ľavá polovica mieška býva uložená nižšie ako pravá.

Pokračujte hodnotením konzistencie celého semenníka. Palcom a ukazovákom skúšajte, či nenájdete zatvrdlinu (hrčku) v tkanive semenníka alebo nerovnosť jeho povrchu.

Každý semenník vyšetrujte osobitne. Palcom a ukazovákom ruky vysuňte obsah polovice mieška dopredu. Prstami druhej ruky ohmatajte a mierne postláčajte orgány mieška.

Nakoniec si vyhmatajte semenovod. Vystupuje z nadsemenníka a dá sa vyhmatať medzi palcom a ukazovákom ako tvrdý pohyblivý povrazec.

Vopred sa oboznámte s polohou nadsemenníka. Je uložený na zadnej strane semenníka a pri potláčaní je mäkký a bolestivý. Poznajzte tento orgán, aby ste si ho nepomýlili s nádorom!

Podobne postupujte aj pri vyšetovaní druhého semenníka a nakoniec ich porovnajte. Čokoľvek nájdete na jednom semenníku, hľadajte aj na druhom. Rovnaký nález (vo väčšom alebo s menšom rozsahom) znamená normálny stav.

Čo máte robiť, ak ste nahmatali zmenu na semenníkoch

Každú zatvrdlinu v semenníku, či už bolestivú alebo nie, by mal vyšetriť lekár, najlepšie urológ. Zatvrdlina nemusí vždy znamenať nádor, pretože mnohé nenádorové choroby môžu sprevádzať hmatateľné zatvrdlinky v miešku. Dosť častý býva napríklad zápal nadsemenníka, ktorý sa lieči antibiotikami a obyčajne po 2 – 3 týždňoch ustúpi. Ak však trvá dlhšie, treba hľadať inú príčinu.

Ak máte otázky, kontaktujte nás:
Onkoporadňa Ligy proti rakovine

bezplatné telefónne číslo
0800 11 88 11

Každý **utorok od 15.00 – 17.00 hod.**
je k dispozícii lekár – urológ.